

Î N C H E I E R E

11 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Balagura Marcel împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Balagura Marcel împotriva lui Mocanu Serghei cu privire la repunerea în termen de adresare în instanța de judecată, repararea prejudiciului moral și material cauzat prin răspândirea informației calomnioase, defăimarea onoarei, demnității și reputației profesionale,

c o n s t a t ă :

La 15 aprilie 2015 Balagura Marcel a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mocanu Serghei cu privire la repunerea în termen de adresare în instanța de judecată, repararea prejudiciului moral și material cauzat prin răspândirea informației calomnioase, defăimarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

În motivarea acțiunii a invocat că, Mocanu Serghei la 25 august 2009 și respectiv la 29 decembrie 2009 a afișat la vedere de două ori pe ușa de la intrare a Asociației Medicale Teritoriale a sectorului Buiucani, mun. Chișinău copiile a 10 procese-verbale în care se conțineau date cu caracter personal ce îl viza pe reclamant, fiind autentificate prin ștampila pîrîtului „*Avocat Serghei Mocanu*”, pe care erau inscripționate „*corespunde originalului*” și „*Atenție. Balagura Marcel medic urolog este violent*”.

Susține că prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 iulie 2014 Mocanu Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 74¹ alin. (2), (4) și art. 74² alin. (1) din Codul contravențional cu încetarea procesului din motivul expirării termenului de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Relevă că pîrîtul a răspîndit informații calomnioase, ce l-a discreditat pe reclamantul Balagura Marcel în fața conducerii instituției în care activa ca medic, în fața colegilor de muncă, discipolilor săi și pacienților care se adresau la dînsul după ajutorul medical calificat, defaimîndu-i onoarea, demnitatea de cetățean onest și reputația profesională, obligîndu-l ca să se justifice în fața acestora, cauzîndu-i astfel prejudiciu moral și material.

Afirmă că la 14 noiembrie 2014 a expediat pîrîtului cerere prealabilă însă pînă în prezent nu a primit răspuns.

Consideră că prejudiciul moral cauzat care-l estimează la suma de 200000 de lei, ar constitui o reparație echitabilă a suferințelor psihice și morale suportate ținând cont de comportamentul cinic al pârîtului, de statutul social al reclamantului și pârîtului, iar prin acțiunile pârîtului Mocanu Serghei a fost știrbită reputația profesională a reclamantului, onoarea și demnitatea ultimului, fiindu-i cauzate suferințe psihice și morale ce necesită a fi recuperate din contul pârîtului.

În urma concretizării pretențiilor solicită repararea prejudiciului moral din contul lui Mocanu Serghei în sumă de 200000 de lei, încasarea prejudiciului material cauzat în sumă de 3593,66 de lei și cheltuielilor de judecată.

Judecătoria Botanica, mun. Chișinău prin hotărîrea din 29 decembrie 2016 a respins ca fiind neîntemeiată cererea lui Balagura Marcel cu privire la repunerea în termen de adresare în instanța de judecată.

A respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Balagura Marcel împotriva lui Mocanu Serghei cu privire la încasarea prejudiciului moral și material cauzat prin răspîndirea informației calomnioase, defăimarea onoarei, demnității și reputației profesionale și a prejudiciului cauzat sănătății.

A încasat de la Balagura Marcel în beneficiul lui Mocanu Serghei cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 5000 de lei.

În susținerea poziției prima instanță a reținut că la înaintarea cererii prealabile de către reclamantul Balagura Marcel a fost încălcat termenul de prescripție special stabilit prevăzut la art. 15 alin. (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, deoarece reclamantul a aflat despre informația defăimătoare la 29 august 2009 și 25 decembrie 2009, iar cererea prealabilă a fost expediată în adresa pârîtului la 14 ianuarie 2015, cu expirarea termenului de aproximativ șase ani, pe cînd termenul de prescripție este de 20 de zile.

La fel, instanța a conchis că la împlinirea a un an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea în termen de depunere a cererii prealabile.

Totodată, prima instanță a reținut că reclamantul a depus cererea de chemare în judecată cu omiterea termenului de prescripție de 30 de zile.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 19 decembrie 2017 a respins apelul declarat de Balagura Marcel și a menținut hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 decembrie 2016.

La 15 februarie 2018 Balagura Marcel a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe în partea încasării cheltuielilor de judecată cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acestora.

În motivarea recursului a invocat că instanțele inferioare au neglijat faptul că intimatul este de profesie avocat și angajarea de către acesta a altui avocat pentru a-i apăra interesele este o pură formalitate.

Consideră că suma de 5000 de lei este exagerată și nu corespunde adevărului, nefiind prezentat în acest sens un calcul ce ar justifica onorariul avocatului intimatului.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil pentru următoarele.

Conform art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul de admisibilitate constată că decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017 (vol.1, f.d.232-237) a fost recepționată de Balagura Marcel la 23 ianuarie 2018, fapt ce reiese din semnătura aplicată pe recipisă (vol.1, f.d.239), iar recursul a fost declarat la 15 februarie 2018, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs (vol.2, f.d.1-2). Prin urmare se conchide că exercitarea căii de atac a fost efectuată în termen.

Cu referire la argumentele din recurs precum că, intimatul este de profesie avocat și angajarea de către acesta a altui avocat pentru a-i apăra interesele este o pură formalitate, instanța de recurs nu le poate reține, deoarece participarea personală în

proces a persoanei care este asistată de un avocat nu face ca ea să fie decăzută de a fi reprezentată de un avocat, or, în conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Nu pot fi reținute nici cele invocate în recurs precum că suma de 5000 de lei este exagerată și nu corespunde adevărului, nefiind prezentat în acest sens un calcul ce ar justifica onorariul avocatului intimatului, or, cheltuielile de judecată în valoarea respectivă, reprezintă onorariul avocatului, conform bonului de plată seria WL nr.987874 din 19 februarie 2016, iar potrivit art. 63 alin.(1) și (2) din Legea cu privire la avocatură, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice. Mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată.

Mai mult, cheltuielile de judecată au fost examinate prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care prevede că, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Completul de admisibilitate constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența lor sunt similare celor din cererea de apel (vol.1, f.d.178), reprezintă o expunere a celor invocate în fața instanțelor inferioare și o analiză a probelor efectuată de recurent care nu pot fi puse la baza recursului, deoarece vizează temeinicia deciziei instanței de apel și ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art.386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel, însă asemenea temei nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă aplicabil recursului. Ba mai mult, acestea au fost deja supuse examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanțele inferioare prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios au fost interpretate elocvent și aplicate just cu respectarea garanțiilor ce derivă din dreptul la un proces echitabil.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Mai mult, completul de admisibilitate relevă că Balagura Marcel a depus cererea de recurs, după ce a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care au avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr. 21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

În acest sens, completul de admisibilitate reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că “... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de

admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Balagura Marcel, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de Balagura Marcel împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Balagura Marcel împotriva lui Mocanu Serghei cu privire la repunerea în termen de adresare în instanța de judecată, repararea prejudiciului moral și material cauzat prin răspândirea informației calomnioase, defăimarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan